

Ideakortti 8: Skeittipuisto

Skeittipuistolla tarkoitetaan rullalautailun harrastamiseen suunniteltua ja rakennettua aluetta. Alueet soveltuvat usein myös BMX-pyöräilyn, scoottauksen eli tempupotkulautailun ja rullaluistelun harrastamiseen. Lajeja harrastetaan skeittipuistojen lisäksi myös muualla kaupunkiympäristössä. Skeittipuistot sijaitsevat tavallisesti kaupunkien ja kuntien urheilupuistojen, lähiliikuntapaikkojen tai oppilaitosten pihojen yhteydessä.

Rullalautailu on vuosituhannen vaihteen voimakkaan harrastajamäärien kasvun jälkeen vakiinnuttanut asemansa suosittuna harrastuksena. Helsingin kaupungin skeittiohjelman 2010-2014 mukaan viidennes 10-15 vuotiaista pojista harrastaa rullalautailua ja myös tyttöjen osuus harrastajista on kasvussa. Vuosina 2009-2010 toteutetun kansallisen liikuntatutkimuksen mukaan 3-18 vuotiaista lapsista ja nuorista 10 000 harrastaa rullalautailua. BMX-pyöräily, scoottaus ja tempurullaluistelu puolestaan ovat nousevia lajeja joiden harrastajamäärät kasvavat nopeasti.

Saavutettavuus ja turvallisuus

Skeittipuistoissa harrastavista suuri osa on nuoria, joilla ei ole mahdollisuutta itsenäisesti hakeutua kaukana sijaitseville harrastuspaikoille. Skeittipuiston sijainti lähellä harrastajien elinympäristöä ja hyvä saavutettavuus julkisella ja kevyellä liikenteellä palvelevat lajin harrastajia parhaiten.

Harrastusväline voi toimia myös kulkuvälineenä, jolla harrastuspaikalle saavutaan. Eryityisesti tämä koskee siirtymäreittejä linja-autopysäkeiltä sekä polkupyörien ja autojen pysäköintialueilta skeittipuistoon. Päälystetyt ja turvalliset kevyen liikenteen yhteydet, jotka risteävät mahdollisimman vähän ajoneuvoliikenteen kanssa takaavat pääsyn alueelle myös harrastusvälineellä. Varsinaisen skeittipuiston erottaminen selkeästi muusta liikenteestä ehkäisee vaaratilanteita ohikulkevien kävelijöiden tai pyöräilijöiden kanssa.

Ympäristö

Skeittipuisto sopii sijoitettavaksi ympäristöön, jossa nuoret muutenkin liikkuvat. Tällaisia voivat olla esimerkiksi koulujen pihat ja nuorisotilojen lähiympäristö. Skeittipuisto sopii hyvin myös osaksi liikuntapuistoja tai lähiliikuntapaikkoja, joiden aluevarauksissa on valmiiksi huomioitu liikuntatoiminnot käyttötarkoituksena. Sijoitus käytöstä poistuvan kenttämäisen liikuntapaikan tilalle voi säästää perustamiskustannuksia.

Skeittipuiston houkuttelevuutta lisää sen sijoittaminen kaupunkirakenteeseen niin, että harrastajat kokevat olevansa osa kaupunkiympäristöä eristäytyneen suorituspaikan sijaan. Keskeinen sijainti voi myös vähentää ilkeävaltaa puistossa. Skeittaukseen ja muihin lajeihin harrastetaan skeittipuistojen lisäksi myös julkisessa kaupunkitilassa, kuten kaduilla ja aukioilla. Kaupunkitilan detaljisuunnittelulla voidaan luoda lajien harrastamiseen soveltuvaa kaupunkiympäristöä ja elävöittää kaupunkitilaa.

Skeittipuistossa harrastettaville lajeille ominainen tempujen tekeminen voi aiheuttaa melua, minkä vuoksi skeittipuistoa tai lajien harrastamiseen soveltuvaa kaupunkitilaa ei tulisi sijoittaa liian lähelle asutusta. Sijaintipaikan valintaa voi ohjata myös ympäristön muu taustamelu. Valmiiksi jonkin verran taustamelua sisältävässä kaupunkiympäristössä lajien harrastamisesta aiheutuvia ääniä ei koeta yhtä häiritsevänä kuin täysin hiljaisessa ympäristössä. Skeittipuistossa harrastaminen vaatii kuivan ja valoisan ympäristön, joten alueet ovat talvisin pois käytöstä. Skeittipuiston käyttöaika voidaan keväällä ja syksyllä säädellä pimeään tultua valaistuksella.

Tilantarve ja käyttäjäryhmät

Skeittipuistot voivat olla luonteeltaan pysyvämpiä massiivirakenteisia kokonaisuuksia, koostua siirrettävistä kevyemmistä rakenteista tai molempien yhdistelmistä. Skeittauksen ja muiden lajien harrastamisen mahdollistava kaupunkitila on luonteeltaan pysyvää, mutta niiden huomioiminen suunnittelussa ei usein aiheuta lisäkustannuksia rakentamiselle. Skeittipuiston käytettävyyteen vaikuttavat ratkaisevasti toteutusvaiheessa tehtävä rakenteiden suunnittelu ja materiaalivalinnat, minkä vuoksi suunnitteluprosessiin on hyvä ottaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa mukaan lajin asiantuntijoita ja harrastajia.

Massiivirakenteisten skeittipuistojen pitkän elinkaaren vuoksi alueiden sijoittamista kannattaa suunnitella pitkällä tähtäimellä kaupungin tai kunnan osien väestöennusteista nuorten harrastajien määrä huomioiden. Joissakin kaupungeissa, kuten Helsingissä ja Tampereella, on laadittu erillisiä skeittiohjelmiä ja -strategioita. Keskeisille ja harrastajamääriltään vakiintuneille alueille kannattaa sijoittaa pysyvämpiä massiivirakenteisia alueita, joita harrastajamääriltään vaihtelevammilla alueilla sijaitsevat kevytrakenteiset skeittipuistot täydentävät.

Suomessa olemassa olevien skeittipuistojen koko vaihtelee pinta-alaltaan pienistä 200 neliömetrin alueista jopa yli 4000 neliömetrin alueisiin. Suurempi alue palvelee paremmin eritasoisia ja -lajisia harrastajia. Rullalautailijoiden lisäksi skeittipuistossa harrastavat myös BMX-pyöräilijät, scoottaajat ja tempurullaluistelijat. Monikäyttöisyys täytyy erikseen huomioida alueen suunnittelussa niin, että eri lajien harrastajien on turvallista käyttää aluetta ja kaikille lajeille on tarjolla sopivia rakenteita.

Tyyppi	Massiivirakenteinen	Kevytrakenteinen	Kaupunkitila
Elinkaari	<i>Pysyvä / pitkä</i>	<i>Väliaikainen / joustava</i>	<i>Pysyvä / pitkä</i>
Materiaalit	<i>Valubetoni, asfaltti, vaatii paikalla rakentamista.</i>	<i>Vaneri, betonielementti, saatavilla myös valmiita tuotteita.</i>	<i>Huomioidaan rullalautailun vaatimukset kaupunkitilan detaljisuunnittelussa.</i>
Kustannukset	<i>Kallis materiaali, pitkä elinkaari, ei vaadi paljon huoltoa. Perustaminen routimattomalle maalle säästää perustamiskustannuksia.</i>	<i>Edullinen materiaali, lyhyt elinkaari, vaatii säännöllistä huoltoa ja korjausta.</i>	<i>Usein samalla hinnalla kuin ympäristön suunnittelu muutenkin.</i>
Sijainti	<i>Alueille, joilla on odotettavissa vakiintunutta käyttöä useiksi vuosiksi (lasten ja nuorten määrä kasvussa). Keskeinen sijainti palvelee mahdollisimman monia harrastajia.</i>	<i>Alueille, joilla on tarve siirrettäviin ja muunneltaviin rakenteisiin esimerkiksi väestörakenteen muuttuessa (lasten ja nuorten määrä vähenee).</i>	<i>Aukiot, katualueet ja rakennetut puistot harrastajien elinympäristössä, esimerkiksi nuorisotilojen ja koulujen läheisyydessä.</i>
Vaikutukset ympäristöön	<i>(+) Harrastusmahdollisuudet myös muille lajeille: Valubetoniset alueet voidaan suunnitella rullalautailuun, BMX-pyöräilyyn, potkulautailuun ja rullaluisteluun sopiviksi. (-) Melu, massiiviset rakenteet ovat kuitenkin hiljaisempia kuin kevyet.</i>	<i>(+) Siirrettävät rakenteet voidaan helposti mukauttaa ympäristön tarpeisiin. (-) Melu. (-) Harrastusmahdollisuudet muille lajeille rajalliset, esimerkiksi vaneriset rakenteet eivät aina sovellu BMX-pyörille.</i>	<i>(+) Elävöittää kaupunkitilaa. (+) Tasaiset pintamateriaalit parantavat esteettömyyttä. (-) Melu. (-) Kadunkalusteiden ja pintamateriaalien kulumisen, huomioitava suunnittelussa. (-) Turvallisuus muiden alueen käyttäjien näkökulmasta, huomioitava suunnittelussa.</i>

Kuva 1 Scoottaaja Hovinsuon skeittipuistossa Oulussa
(Kuva Hanna Kosunen/Liikuntakaavoitus)

Kaavoitusprosessi ja -merkinnät

Skeittipuistoja on sijoitettu urheiluun ja virkistykseen liittyvillä kaavamerkinnoilla merkityille alueille (taulukko 2). Asemakaavan lisäksi on käytetty myös muita maankäytön suunnittelun työkaluja, kuten sopimuksia ja kehittämissuunnitelmia. Esimerkiksi Helsingin Suvilahden skeittipuiston tontti on kaavoitettu asumiseen, mutta osoitettu alueen rakentamista odottaessa tilapäiseen skeittipuistokäyttöön kaupungin ja rullalautailijoiden välisellä sopimuksella.

Kaavoitusprosessin vuorovaikutteisuus edistää skeittipuistohankkeen onnistumista. Harrastajilla on usein alueen suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvää tietoa, mutta etenkin nuoret harrastajat ovat harvoin järjestäytyneitä, jolloin heidän tavoittamisensa vaatii aktiivisuutta viranomaisten taholta. Lähialueiden asukkaiden tiedottamisella voidaan edistää asukkaiden myönteistä suhtautumista skeittipuistoon alueen toimintona.

Skeittipuisto	Tyyppi	Koko	Kustannukset	Kaavamerkintä
Kaivopuisto, Eira, Helsinki	Kevytrakenteinen (Teräs/vanerirakenteet asvaltialueella)	600 m ²	5000-10 000 €	VP (Puisto)
Yrttisuo, Jyväskylä	Massiivi- ja kevytrakenteinen (Muotoiltu asvalttipohja, kivi- ja teräsrakenteet)	600 m ²	10 000-50 000 €	VP (Puisto)
Peltosalmi, Iisalmi	Massiivi- ja kevytrakenteinen (Muotoiltu asvalttipohja, betonielementtirakenteet)	1000 m ²	10 000-50 000 €	UP (Palloilukenttä)
Hillerinpuisto, Helsinki	Massiivirakenteinen (paikalla valettu betoni)	300 m ²	50 000-100 000 €	P (Puisto)
Klaukkalan skeittipuisto	Massiivirakenteinen (paikalla valettu betoni)	1000 m ²	100 000-350 000 €	YO (Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue)
Hovinsuo, Oulu	Massiivi- ja kevytrakenteinen (paikalla valettu betoni ja betonielementti)	4100 m ²	yli 350 000 €	VU (Urheilu- ja virkistysalue)

Taulukko 2 Esimerkkejä skeittipuistoista (mukailen Malinen (2008): Rullalautailualueiden suunnittelu ja rakentaminen & Suomen Rullalautaliitto ry: Betoniskeittiparkkiopas <http://www.rullalauta.fi/julkaisut/betoniskeittiparkkiopas.pdf>)

Aiheesta muualla:

Suomen Rullalautaliitto ry: <http://www.rullalauta.fi/>

Malinen, Tero (2008): Rullalautailualueiden suunnittelu ja rakentaminen. OPM 95. Opetusministeriö, Suomen Rullalautaliitto ry ja Rakennustieto Oy, Helsinki.

Luoma, Sirpa (2010): Nosegrind presiin – nousevien lajien liikuntaympäristöt Oulussa. Diplomityö. Oulun yliopisto, Teknillinen tiedekunta, Arkkitehtuurin osasto. <http://www.liikuntakaavoitus.fi/kaytannossa/koulutusaineisto/opinnaytetyot>